

[K. Axel Nielsen.]

ved afløsningen af disse rettigheder tale om nogen nedsættelse af erstatningen.

Lovforslagets vedtagelse medfører ikke, at ålefiskeriet straks bliver givet frit. For at staten kan slippe så billigt fra afløsningen som muligt, samt — og særlig — for at der ikke unødigt skal bringes forstyrrelse i de hidtidige brugeres økonomiske stilling, lader lovforslaget de hidtil gældende lejemaal fortsætte i 20 år, i nogle tilfælde så længe den nuværende bruger lever, men det siger sig selv, at efter afløsningen er det staten, der hæver lejen.

Kommissionsforslaget fastsætter lejen til 75 pct. af den hidtil betalte leje, medens det her foreliggende lovforslag ansætter lejen uforandret, altså til 100 pct. Med den af den højterede minister givne begrundelse kan jeg tiltræde dette.

Lovforslagets bestemmelser om afløsningssummens beregning har som udgangspunkt, at erstatningen skal andrage 20 gange lejen. Ejeren får derved en sum, der anbragt til en rente af 5 pct. p. a. giver ham samme indtægt, som han hidtil har haft i leje. Ved afløsningen slipper ejeren imidlertid for at betale skat af ålegårdsretten, der som regel er vurderet til ejendomsskyld sammen med ejerens øvrige ejendom. Der bør derfor foretages et fradrag i erstatningen, og dette fradrag har lovforslaget i overensstemmelse med kommissionsforslaget ansat til 30 pct., hvilket vil sige, at kapitalisationsfaktoren nedsættes fra 20 til 14.

På et enkelt punkt afviger lovforslagets bestemmelser om, hvorledes afløsningssummen skal beregnes, fra kommissionsforslaget, nemlig derved, at lovforslaget indfører en regulering af kapitalisationsfaktoren, således at denne forhøjes, hvor grundskyldpromillen ligger under gennemsnittet af den for landet som helhed gældende grundskyldpromille, og nedsættes, hvor grundskyldpromillen ligger over gennemsnittet. Formålet med denne regulering er naturligvis at finde frem til den retfærdigst mulige erstatning til ålegårdsejerne, hvilket er prisværdigt. Reguleringen af kapitalisationsfaktoren begrundes med, at grundskyldpromillen er meget forskellig i de forskellige kommuner, idet den ifølge oplysninger indhentet af kommissionen kan variere fra 25 til 80. Ud fra den

forudsætning, at skattebyrden er proportional med grundskyldpromillen, vil man altså ifølge lovforslaget forhøje eller nedsætte kapitalisationsfaktoren, efter som grundskyldpromillen er lavere eller højere end gennemsnittet.

Det er imidlertid et spørgsmål, om denne forudsætning er rigtig, altså om det er rigtigt, at grundskyldpromillen er et pålideligt udtryk for den faktiske skattebyrde og dermed giver udtryk for nettolejen, hvorved jeg forstår lejen minus skat. Jeg føler mig ikke helt overbevist herom, idet grundskyldpromillen vel ofte vil være høj i de egne af landet, hvor vurderingerne er særlig lave, og lav, hvor vurderingerne er særlig høje. Hvis det er tilfældet, vil den faktiske skattebyrde ikke være nær så forskellig, som man skulle tro, når man alene ser på promillerne. Det bør vist derfor overvejes, om ikke den foreslåede regulering i § 12, stk. 3 og 4, er for usmidig, og om ikke kommissionsforslagets, som det synes, mere smidige bestemmelser bør foretrækkes. Jeg erkender, at det er overordentlig vanskeligt at finde en formulering, der ganske klart fastsætter afløsningssummernes beregningsmåde, men efter min opfattelse er det næppe heller ønskeligt at udforme lovbestemmelsen herom så snævert og så koncist, at afløsningskommissionen blot behøver at indsætte nogle tal i en på forhånd opstillet formel. Det ville også være at gøre opgaven for afløsningskommissionen for let.

Langt hellere ville jeg indrømme afløsningskommissionen en mulighed for at fravige kapitalisationsfaktoren 14, hvor oplysninger om den faktiske skattebyrdes størrelse gør det rimeligt. Den omstændighed, at ålegårdsretten ikke har været vurderet til ejendomsskyld — det er mig bekendt, at det for enkelte ejendomme vedkommende er tilfældet — bør ikke medføre en forhøjelse af erstatningen. At en ålegårdsejer på grund af vurderingsmændenes fejl i årevis har haft en uretmæssig fordel, skal naturligvis ikke nu ved afløsningen belønnes derved, at samfundet, som har mistet en skatteindtægt, betaler en højere erstatning for overtagelse af et formuegode, der ikke har været beskattet.

Det vil være rimeligt at se nærmere på disse bestemmelser i et udvalg. Jeg har de bedste forhåbninger om, at det under ud-